II

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2008. gada 16. jūlijs)

par valsts atbalstu C 29/04 (ex N 328/03), ko Itālija plāno piešķirt Villasoras cukurfabrikai, kura pieder sabiedrībai *Sadam ISZ*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2008) 3531)

(Autentisks ir tikai teksts itāļu valodā)

(2009/704/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

pēc tam, kad ieinteresētajām personām ir lūgts iesniegt savus apsvērumus saskaņā ar iepriekš minēto pantu, un ņemot vērā iesniegtos apsvērumus,

tā kā:

I. **PROCEDŪRA**

(1) Ar 2003. gada 22. jūlija vēstuli Itālija paziņoja Komisijai par atbalstu Villasoras cukurfabrikai, kas pieder sabiedrībai *Sadam ISZ*. Itālija 2003. gada 19. septembra un 2004. gada 30. marta vēstulēs iesniedza Komisijai papildu informāciju.

(2) Komisija 2004. gada 8. septembra vēstulē informēja Itāliju par savu lēmumu attiecībā uz konkrēto atbalstu sākt procedūru, kas paredzēta Līguma 88. panta 2. punktā.

(3) Itālija ar 2004. gada 13. oktobra un 2005. gada 7. aprīļa vēstulēm nosūtīja Komisijai Itālijas iestāžu apsvērumus par lēmumu sākt oficiālo izmeklēšanas procedūru.

(4) Komisijas lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [1]. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus par attiecīgo atbalstu.

(5) Attiecībā uz šo atbalstu Komisija saņēma apsvērumus no ieinteresētajām personām. Tā šos apsvērumus nosūtīja Itālijai, dodot tai iespēju apsvērumus komentēt, un saņēma Itālijas komentārus ar 2005. gada 18. maija vēstuli.

(6) Itālijas iestādes ar 2008. gada 31. janvāra un 2008. gada 14. aprīļa vēstulēm nosūtīja Komisijai informāciju, ko tā pieprasīja 2007. gada 29. marta vēstulē.

II. **APRAKSTS**

(7) Atbalsta saņēmējs uzņēmums Villasoras cukurfabrika, kas pieder sabiedrībai *Sadam ISZ*, ir cukurbiešu pārstrādes uzņēmums, kurš ir vienīgais šāda veida uzņēmums Sardīnijas teritorijā (vienā no lielākajām Vidusjūras salām).

(8) Itālijas iestādes piešķir minētajai cukurfabrikai EUR 3,5 miljonus, lai daļēji atlīdzinātu zaudējumus, kas radušies pēc cukura ražošanas samazināšanās sakarā ar cukurbiešu piegāžu samazināšanos sausuma dēļ 2001. un 2002. gadā.

(9) Attiecībā uz cukurbiešu ražošanu kompetentās iestādes iesniedza datus, kas apliecina, ka produkcijas apjoms reģionā samazinājās un līdz ar to samazinājās piegādes cukurfabrikai. Salīdzinājumā ar 1998.–2000. gada atsauces laikposmu samazinājums 2001. gadā ir par 39 % un 2002. gadā – par 68 % [2].

[1] OV C 51, 1.3.2005., 9. lpp.

[2] Komisija atļāva piešķirt atbalstu – atbalsts N 745/2000 un atbalsts N 331/02 – Sardīnijas lauksaimniecības produktu ražotājiem saskaņā ar Kopienas pamatnostādņu par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē 11.3. punktu (OV C 28, 1.2.2000., 2. lpp.) saistībā ar zaudējumiem, kas tiem nodarīti šā sausuma dēļ.

(10) Kompetentās iestādes aprēķināja Villasoras cukurfabrikas ciesto zaudējumu summu, pamatojoties uz sabiedrības gada pārskatu datiem no 1998. līdz 2002. gadam, un tos novērtēja EUR 6 858 448 apmērā ([3]). Zaudējumu aprēķina metode ir šāda: iestādes aprēķināja nemainīgo izmaksu proporcijas apmēru pret vienu tonnu cukura atsauces laikposmā (1998.–2002. gadā) un šo skaitli salīdzināja ar nemainīgajām izmaksām par vienu tonnu cukura 2001. un 2002. gadā. Tās uzskatīja, ka nemainīgās izmaksas ir pastāvīgā darbaspēka izmaksas, iekraušanas/izkraušanas darbu izmaksas (trešo personu sniegtie pakalpojumi un atskaitījumi saistībā ar noliktavu), vispārējie izdevumi, amortizācijas atskaitījumi un finanšu izmaksas ([4]). Atsauces laikposmā nemainīgo izmaksu ietekme uz produktu bija 166,61 EUR/t ([5]). Tādā pašā veidā veikts aprēķins par 2001. un 2002. gadu deva šādus rezultātus: nemainīgo izmaksu ietekme uz produktu 2001. gadā bija 287,95 EUR/t ([6]) un 2002. gadā – 569,18 EUR/t ([7]). Salīdzinājumā ar atsauces laikposmu lielāku nemainīgo izmaksu ietekmi ieguva, atskaitot no 2001. un 2002. gada nemainīgo izmaksu ietekmes atsauces laikposma nemainīgo izmaksu ietekmi. Iegūtais rezultāts par 2001. gadu ir 121,34 EUR/t un par 2002. gadu – 402,58 EUR/t ([8]). Lai aprēķinātu kopējos ciestos zaudējumus, kopējais cukura produkcijas apjoms 2001. un 2002. gadā tika pareizināts ar iepriekš definēto rādītāju. Zaudējumus 2001. gadā novērtēja EUR 2 427 278 apmērā un 2002. gadā – EUR 4 431 170 apmērā ([9]), tātad kopā EUR 6 858 448.

(11) Tādējādi Itālijas iestāžu piešķirtie EUR 3,5 miljoni atbilst 51 % ciesto zaudējumu. Itālijas iestādes paskaidroja, ka atbalsta summa tika noteikta, ievērojot budžeta ierobežojumus.

(12) Šā atbalsta kumulācija ar citu veidu atbalstu nav atļauta.

(13) Itālijas iestādes iesniedza dokumentus, kas ietver pēdējo desmit gadu meteoroloģiskos datus, kurus sagatavoja Sardīnijas Reģionālais agrometeoroloģiskais dienests (*Service Agrométéorologique Régional* (*SAR*)) ([10]), lai pierādītu tā sausuma ārkārtējo raksturu, kas 2001. un 2002. gadā skāra salu. Šie un citi dati ietver informāciju par sausuma ilgumu, ūdens rezervju līmeni, kā arī informāciju par agroklimatiskajiem apstākļiem Sardīnijā 2001. un 2002. gadā.

(14) Turklāt Itālijas iestādes norādīja, ka attiecībā uz cukurbiešu audzēšanu atbalsts tika piešķirts vairākkārt. Laikposmā no 1990.–2002. gadam atbalstu piešķīra 1995., 2000., 2001. un 2002. gadā.

(15) Itālijas iestādes uzskatīja, ka atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu saskaņā ar 11.3.1. punktu Kopienas pamatnostādnēs par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē laikposmā no 2000.–2006. gadam (turpmāk "pamatnostādnes") ([11]), jo atbalsts, pēc Itālijas iestāžu domām, ir paredzēts, lai novērstu cukurfabrikai nodarītos zaudējumus sakarā ar cukurbiešu produkcijas apjoma samazināšanos, ko izraisīja dabas katastrofai pielīdzināmi laika apstākļi.

(16) Itālijas iestādes uzskatīja, ka šāda interpretācija atbilst Komisijas praksei šajā jomā ([12]), kur pastāv cieša savstarpēja atkarība starp lauksaimniecisko pamatražošanu un agrorūpnieciskās pārstrādes procesu, un jo īpaši gadījumā, ja attiecīgā agrorūpniecības uzņēmuma rīcībā nav alternatīvu piegādes avotu.

(17) Tādēļ Itālijas iestādes uzsvēra, ka cukura ražošanas nozarē, kurā izmanto cukurbietes, lauksaimniecības komponents ir cieši saistīts ar rūpniecības komponentu un tie ir savstarpēji atkarīgi. Cukurbiešu pārstrādes uzņēmuma darbība ir atkarīga no atbilstoša apgādes rajona, un Villasoras cukurfabrika pārstrādā cukurā tikai tās cukurbietes, kas audzētas "apgādes rajonā", kurš atrodas Sardīnijas salā. Itālijas iestādes apgalvo, ka Vidusjūras baseinā audzētās cukurbietes to fizioloģisko īpašību dēļ ir jānovāc īsā laikposmā, kad cukura saturs ir visaugstākais, un tās ir ātri jātransportē (36 stundu laikā pēc novākšanas) uz pārstrādes uzņēmumu, lai nesamazinātos cukura saturs un lai izvairītos no sēnīšu iedarbības, kas cukurbietes padara neizmantojamas. Šā iemesla dēļ apgādes rajoni parasti atrodas 80–100 kilometru rādiusā no pārstrādes uzņēmumiem, un ražas novākšanas un pārstrādes laikposms ir ļoti īss. Villasoras cukurfabrikas vistuvākais piegādes avots Itālijas kontinentālajā daļā

([3]) Kompetentās iestādes 2003. gada 27. novembra vēstulē iesniedza Komisijai bilanci un savu zaudējumu izmaksu aprēķinu.

([4]) Kompetentās iestādes samazināja nolietojuma likmi attiecībā uz 2000.–2002. gadu par 27,2 %, kas atbilst atbalsta likmei, ko uzņēmums *Sadam Spa* saņēma kā valsts atbalstu ieguldījumiem saistībā ar Villasoras pārstrādes uzņēmuma pārstrukturēšanu – valsts atbalsts N 157/99, 2000. gada 19. maija Lēmums (2000) D/103781 (OV C 175, 24.6.2000., 20. lpp.).

([5]) Attiecībā uz visu atsauces laikposmu kopējās nemainīgās izmaksas ir EUR 15 762 413,37, un kopējais cukura produkcijas apjoms ir 94 609 tonnas (15 762 413,37 / 94 609 = 166,61 EUR/t).

([6]) Nemainīgās izmaksas 2001. gadā bija EUR 5 760 061,14, un cukura produkcijas apjoms – 20 004 tonnas (5 760 061,14 / 20 004 = 287,95 EUR/t).

([7]) Nemainīgās izmaksas 2002. gadā bija EUR 6 265 000,70, un cukura produkcijas apjoms – 11 007 tonnas (6 265 000,70 / 11 007 = 569,18 EUR/t).

([8]) 2001. gadā (287,95 – 166,61) = 121,34 EUR/t, 2002. gadā (569,18 – 166,61) = 402,58 EUR/t.

([9]) 2001. gadā (121,34 × 20 004 t) = EUR 2 427 278, 2002. gadā (EUR 402,58 × 11 007 t) = EUR 4 434 170.

([10]) *SAR* ir Sardīnijas agrometeoroloģiskais valsts dienests.

([11]) OV C 28, 1.2.2000., 1. lpp.

([12]) Šajā saistībā tās norāda uz Komisijas 2000. gada 5. decembra lēmumu, kas pieņemts par valsts atbalsta lietu N 185/2000 (OV C 19, 20.1.2001, 6. lpp.). Šajā gadījumā Komisija atbilstoši Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunktam bija apstiprinājusi kompensācijas gliemeņu attīrīšanas uzņēmumiem pēc piesārņojuma ar augu gļotvielām 1997. gadā.

ir vairāk nekā 250 km attālumā (no tiem 180 km – pa jūru).

(18) Itālijas iestādes atgādināja, ka cukura ražošanu Kopienas līmenī regulē cukura tirgu kopīga organizācija (regula par cukura TKO) ([13]), kas tik tiešām paredz, ka cukurfabrikām ir jānoslēdz līgumi ar sava apgādes rajona cukurbiešu audzētājiem, lai saņemtu cukura ražošanas kvotas "A+B", kuras tām piešķir valsts, un varētu izmantot TKO garantētās cenas un ieņēmumus. Attiecībā uz cukuru, kas saražots, pārsniedzot "A+B" kvotas, nevar izmantot iekšējos atbalsta pasākumus, ne arī to brīvi pārdot kopējā tirgū. No tā izriet, ka cukurfabrika un lauksaimniecības uzņēmumi, kas to parasti apgādā, audzēšanas platības savos audzēšanas līgumos paredz tā, lai produkcijas apjoms nepārsniegtu "A+B" kvotas, kuras cukurfabrikai piešķīrusi valsts. Šādos apstākļos cukurfabrikai ir sarežģīti nodrošināt piegādes no cita, nevis sava cukurbiešu ražošanas apgabala, jo pārstrādājamais produkts ārpus audzēšanas līgumiem ir pieejams ierobežotā daudzumā, ir jānoslēdz līgumi šajā nolūkā starp cukura pārstrādes sabiedrībām, un, visbeidzot, – attiecībā uz Vidusjūras baseinu – alternatīvajiem cukurbiešu audzēšanas apgabaliem ir jāatrodas pietiekami tuvu, lai nodrošinātu, ka piegādātais produkts kvalitātes ziņā ir pārstrādei izmantojams.

(19) Itālijas iestādes arī vēlējās apsvērt gadījumu, ja Villasoras uzņēmums būtu atradis pārstrādājamo izejvielu citur – tomēr attālums līdz ražošanas apgabaliem, kas atrodas Itālijas kontinentālajā daļā, ir tik liels, ka padara cukurbiešu transportēšanu neekonomisku, un arī izejviela, sasniedzot galamērķi, nebūtu vairs izmantojama.

(20) Itālijas iestādes iesniedza Komisijai termiņu un izmaksu modeli cukurbiešu transportēšanai no "alternatīva" rajona Itālijas kontinentālajā daļā. Cukurbiešu transportēšanas laiks līdz Sardīnijai varētu būt apmēram 2,5 dienas, ieskaitot iekraušanu. Ņemot vērā to, ka cukurbiešu pārstrāde obligāti jāveic trīsdesmit sešu stundu laikā pēc to novākšana (1,5 dienās), cukurbietes tiktu nogādātas galamērķī tādā stāvoklī, ka tās vairs nebūtu izmantojamas. Saskaņā ar kompetento iestāžu aplēsēm šā darījuma izmaksas par abiem laikposmiem būtu apmēram EUR 10 188 000.

(21) Attiecībā uz sausuma un Sardīnijā īstenotās ūdens pārvaldības īpatnībām (kas saistītas ar šo sausumu) Itālijas iestādes norādīja, ka 1995. gadā bija pasludināts ārkārtas stāvoklis ūdensapgādes jomā un iecelts īpašais komisārs (*Commissario Governativo per l'Emergenza Idrica*), kuram bija īpašas pilnvaras ūdens resursu pārvaldības, kā arī prioritāru infrastruktūras darbu veikšanas jomā.

([13]) Paziņojuma iesniegšanas laikā tirgu regulēja Padomes 2001. gada 19. jūnija Regula (EK) Nr. 1260/2001 par cukura tirgu kopīgo organizāciju (OV L 178, 30.6.2001., 1. lpp.).

(22) Itālijas iestādes arī norādīja, ka Sardīnijas reģionālajā attīstības plānā laikposmā no 2000.–2006. gadam bija paredzēti īpaši pasākumi attiecībā uz cukurbiešu audzēšanu. Šo pasākumu vidū var minēt lauksaimniecības zemju apūdeņošanu, apūdeņošanas aprīkojuma un iekārtu iegādi lauksaimniecības uzņēmumos, modernāka aprīkojuma, mēslošanas tehnikas un augu aizsardzības mašīnu un iekārtu ieviešanu.

III. PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS IEMESLU APRAKSTS

(23) Komisija uzsāka EK līguma 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru, jo tā šaubījās par pasākuma saderību ar Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kurā par saderīgu ar kopējo tirgu tiek uzskatīts atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, kuru nodarījušas dabas katastrofas vai citi ārkārtēji notikumi. Tā kā tas attiecas uz izņēmumiem no vispārējā principa par valsts atbalsta nesaderību ar kopējo tirgu saskaņā ar Līguma 87. panta 1. punktu, Komisija ierobežojoši interpretē jēdzienu "dabas katastrofa", kas minēts 87. panta 2. punkta b) apakšpunktā. Līdz šim Komisija ir pieņēmusi, ka dabas katastrofas var būt zemestrīces, lavīnas, zemes nogruvumi un plūdi.

(24) Komisija vienmēr ir uzskatījusi, ka tādas meteoroloģiskās parādības kā salu, krusu, ledu, lietu vai sausumu nevar uzskatīt par dabas katastrofām 87. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Tomēr, ņemot vērā kaitējumu, ko šīs parādības var nodarīt lauksaimnieciskajai ražošanai vai lauksaimnieciskās ražošanas līdzekļiem, Komisija pieņēma, ka tās var pielīdzināt dabas katastrofām, tiklīdz kaitējumu apmēri ir sasnieguši noteiktu slieksni (kas ir noteikts 20 % no normāla ražošanas apjoma mazāk labvēlīgos apgabalos un 30 % apjomā pārējos apgabalos). Pamatnostādņu ([14]) 11.3. punktā ir norādīts, ka atbalstu, kas paredzēts, lai atlīdzinātu zaudējumus, ko izraisījuši nelabvēlīgi laika apstākļi, var izmaksāt tikai lauksaimniekiem vai ražotāju apvienībām, kurās lauksaimnieki ir dalībnieki. Komisija uzskata, ka 11.3. punktā minētais atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu saskaņā ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ievērojot konkrētus nosacījumus.

(25) Komisija vienmēr ir uzskatījusi, ka pamatnostādņu 11.3. punkta noteikumi nav piemērojami attiecībā uz agrorūpnieciskās pārstrādes uzņēmumiem, jo, pēc Komisijas domām, tiem piemīt elastība, kas nepieciešama savu apgāžu regulēšanai. Tas, protams, var ietvert izejvielu papildu izmaksas un/vai rentabilitātes samazināšanos, bet nevarētu būt par pamatu lauksaimnieciskajai ražošanai piemērojamo noteikumu tiešai attiecināšanai uz pārstrādes uzņēmumiem.

([14]) Sk. 11. zemsvītras piezīmi.

(26) Tā kā Itālijas iestādes nepiedāvāja citu juridisko pamatu, lai pārbaudītu un, iespējams, apstiprinātu atbalstu, Komisija šajā procedūras posmā nevarēja izslēgt, ka paredzētais atbalsts ir darbības atbalsts, proti, atbalsts, kura mērķis ir atbrīvot uzņēmumu no izmaksām, kuras parasti tam vajadzētu segt pašam saistībā ar tā ikdienas pārvaldību vai parasto darbību.

(27) Turklāt Itālijas iestāžu nosūtītie dati un tie, kas ir Komisijas rīcībā, šķiet, parāda, ka sabiedrība *Sadam ISZ* un sabiedrības, kurām tā tieši vai netieši pieder, jo īpaši *SAM* ([15]) un *FINBIETICOLA Spa* ([16]), būs spējīgas pārciest šā uzņēmuma rentabilitātes samazināšanos.

(28) Visbeidzot jāpiebilst, ka arī tad, ja pamatnostādņu 11.3. punktā minēto kompensācijas principu varētu atzīt par piemērojamu attiecībā uz sabiedrību *Sadam ISZ* (kas šajā procedūras posmā nav tāds gadījums), Itālijas iestāžu izvēlētā atsauces laikposma dēļ atbalsta aprēķins nebūtu bijis pareizs.

IV. **IEINTERESĒTO PERSONU APSVĒRUMI**

(29) Procedūras uzsākšanas laikā Komisija saņēma apsvērumus no *Sadam ISZ* ([17]), Sardīnijas reģiona priekšsēdētāja ([18]) un no *Brumar Srl* ([19]).

Sabiedrība *Sadam ISZ*

(30) Savos apsvērumos sabiedrība *Sadam ISZ* ir izanalizējusi apsvērumus, kuri minēti vēstules par oficiālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu 12. līdz 36. punktā un kuru rezultātā Itālijas iestādes plānoja piešķirt atbalstu – sausuma ārkārtējo raksturu, neiespējamību nodrošināt piegādes no citiem ražošanas rajoniem cukura tirgus organizācijas īpašās struktūras dēļ un transportēšanas neiespējamību, kas saistīta ar cukurfabrikas atrašanos uz salas, kā arī cukura rūpniecības nozares nozīmi salas ekonomikā. Tā arī iesniedza informāciju saistībā ar izmaiņām sabiedrības īpašumtiesībās, proti, pašlaik sabiedrība pieder vienīgi *Eridania Sadam* grupai. Pēc sabiedrības *Sviluppo Italia SpA* darbības pārtraukšanas 2003. gada decembrī *Eridania Sadam* grupas īpašumā 2004. gada oktobrī ir pārgājusi arī *Finbieticola* daļa. Sabiedrība *Sadam ISZ* iesniedza tā līguma kopiju, kuru, lai nodrošinātu cukurbiešu ražošanas nepārtrauktību Sardīnijā, noslēgušas dažādas privātās un valsts iestādes. Šajā ziņā Sardīnijas reģions ir uzņēmies saistības veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai veicinātu ieguldījumus cukurbiešu nozarē, jo īpaši attiecībā uz ūdens resursu pārvaldību, un lai pēc iespējas drīzāk no Komisijas saņemtu atļauju par attiecīgo paziņoto atbalstu 3,5 miljonu euro apmērā sausuma radīto zaudējumu kompensēšanai.

(31) Sabiedrība *Sadam ISZ* uzskata, ka tās ražošana nekādi neietekmē Eiropas tirgus attīstību ne tikai tāpēc, ka tās tirgus daļa ir tikai 0,2 %, bet arī tāpēc, ka 98 % tās saražotās produkcijas ir paredzēti Sardīnijas tirgum, aptverot gandrīz 50 % no tā vajadzībām, tajā pašā laikā *Eridania Sadam* grupa saražo 35 % Itālijas cukura, kas atbilst 1,7 % Eiropas cukura kopapjoma, un tā tirgus daļa valsts tirgū ir 23 %, kas atbilst 2,15 % Eiropas tirgū.

Sardīnijas reģiona pašvaldības priekšsēdētājs

(32) Sardīnijas reģiona pašvaldības priekšsēdētājs uzsver, ka 2001. un 2002. gada situācija ir izņēmuma gadījums, kurš nekādā veidā nevar "radīt precedentu, kas piemērojams nākotnē attiecībā uz citām situācijām". Reģiona priekšsēdētājs uzsver vienīgās Sardīnijas cukurfabrikas slēgšanas negatīvo ietekmi uz salas ekonomiku, ņemot vērā cukurbiešu nozares nozīmi Sardīnijā, attiecīgo lauksaimniecības uzņēmumu skaitu (1 300, kas nodarbina aptuveni 5 000 darba ņēmēju), cukurfabrikas pastāvīgo darbinieku skaitu (83) un sezonas darbinieku skaitu (apmēram 200), kā arī nodarbinātību, ko rada šī darbība (par cukurbiešu audzēšanu un novākšanu atbildīgās trešās personas, pārvadātāji, uzņēmumi, kas nodrošina iekārtu ekspluatāciju), un ņemot vērā lauksaimniecības produktu racionālu pārvaldību kopumā, jo cukurbietes ir svarīga kultūra, kas nodrošina augu seku. Reģiona pašvaldības priekšsēdētājs atgādina, cik lielu nozīmi reģiona administrācija ir piešķīrusi cukurbiešu nozarei, kā arī savu apņemšanos attiecībā uz nozares saglabāšanu.

Sabiedrība *Brumar Srl*

(33) Sabiedrība *Brumar Srl* apgalvo, ka *Sadam* cukurfabrika nav cietusi zaudējumus, jo tai bija iespēja iepirkt cukuru Francijā, Vācijā, Slovēnijā un Horvātijā, sākot no 2003. gada 1. oktobra, visas Itālijas cukurfabrikas par 50 EUR/t paaugstināja baltā cukura cenu, piecām cukurfabrikām, kas darbojas Itālijā, gūstot neto peļņu EUR 80 miljonu apmērā. *Brumar Srl* apgalvo, ka sabiedrība *Sadam* esot bijusi galvenā šīs peļņas saņēmēja, ņemot vērā, ka tā saražo Itālijas produkcijas lielāko daļu. Noslēgumā sabiedrība *Brumar Srl* norāda, ka atbalsts būtu jāpiešķir cukurbiešu audzētājiem par zaudējumiem, kas radušies ražas trūkuma dēļ saistībā ar sausumu, kā arī strādniekiem, kuri netika pieņemti darbā pārstrādes uzņēmumos.

([15]) *SAM srl* ir sabiedrība, kuru pārvalda *Sadam Spa*. *Sadam* grupa saražo 35 % valsts cukura produkcijas.
([16]) *FINBIETICOLA Spa* līdzdarbojas Itālijas cukura rūpniecībā, kurā tai pieder kapitāla daļas.
([17]) 2005. gada 31. marta vēstule.
([18]) 2004. gada 10. decembra vēstule.
([19]) 2005. gada 7. marta faksa sūtījums.

V. **ITĀLIJAS APSVĒRUMI**

(34) Itālijas iestādes nosūtīja savus apsvērumus procedūras uzsākšanas laikā ar 2004. gada 13. oktobra un 2005. gada 7. aprīļa vēstulēm, un tās iesniedza savus apsvērumus 2005. gada 17. maija vēstulē, atbildot uz sabiedrības *Brumar Srl* vēstuli.

(35) Attiecībā uz sabiedrības *Brumar Srl* apsvērumiem Itālijas iestādes tās pilnībā apstrīd, uzskatot šos apsvērumus par neatbilstošiem šim gadījumam, ņemot vērā, ka Villasoras cukurfabrika nekad nav importējusi cukuru no valstīm, kuras norādījusi sabiedrība *Brumar Srl*, baltā cukura cenas pieaugums attiecās uz visu Itālijā saražoto cukura produkciju un ir saistīts ar 2003. gadu, vēlāku laikposmu nekā tas, par kuru būtu jāpiešķir atbalsts, un visbeidzot tās apstrīd aprēķinus, kas attiecas uz iespējamo peļņu, ko 2003. gadā guva Itālijas cukurfabrikas kopumā un jo īpaši *Eridania Sadam* grupa. *Eridania Sadam* grupa, kurai pieder *Sadam ISZ*, 2003. gadā saražoja 34 % Itālijas cukura.

(36) Itālijas iestādes savā 2004. gada 13. oktobra vēstulē atzīst, ka Komisija sniedza izsmeļošus skaidrojumus attiecībā uz visiem lietas materiāliem un datiem, kas iesniegti pirms oficiālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanas, jo īpaši attiecībā uz juridisko pamatu, ierosinātā pasākuma kompensējošo raksturu, atbalsta aprēķina kārtību, attiecībā uz juridisko pamatu, kas ir būtisks pasākuma atļaušanai, cukurbiešu nozares lauksaimniecības un rūpniecības komponenta savstarpēji atkarīgo saikni, neiespējamību nodrošināt piegādes Sardīnijā veiktajai pārstrādei no citiem ražošanas apgabaliem un minētās nozares nozīmi salas ekonomikā.

(37) Itālijas iestādes uzskata, ka atbalsta pasākums neietekmē Kopienas iekšējo tirdzniecību, jo tam ir tikai reģionāla mēroga iedarbība – 98 % Villasoras cukurfabrikas produkcijas tiek patērēti vietējā tirgū, un tādējādi šī produkcija nerada konkurenci citiem uzņēmumiem, kuri darbojas Itālijas kontinentālās daļas tirgū vai Kopienas vai starptautiskajā tirgū. Itālijas iestādes uzskata, ka Komisijai saskaņā ar savu dokumentu "Paziņojuma projekts. Jaunās pamatnostādnes tāda valsts atbalsta novērtēšanai, kam ir ierobežota ietekme uz Kopienas iekšējo tirdzniecību" būtu jāpievērš lielāka uzmanība attiecīgā pasākuma ekonomiskajām sekām, īpaši ņemot vērā tā nelielo ietekmi uz tirdzniecību. Itālijas iestādes norāda, ka Komisijai, apgalvojot ([20]), ka "Itālija ieņem būtisku pozīciju cukura ražošanas jomā", būtu vismaz jāpiemin, ka Itālija ir tikai ceturtā Eiropas cukura ražotāja un šajā saistībā *Eridania Sadam* grupas tirgus daļa Eiropas tirgū nedaudz pārsniedza 1,5 %, tajā pašā laikā sabiedrība *Sadam ISZ* saražoja produkciju, kas atbilst 0,06 % (2002. gada dati).

(38) Attiecībā uz pasākuma juridisko pamatu Itālijas iestādes norāda virkni Komisijas iepriekšējo lēmumu, kuros tā atļāva atbalstu lauksaimniecības un agrorūpniecības nozarē, pamatojoties uz Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunktu un ņemot vērā pamatnostādņu 11.3. punktā minētos piemērošanas kritērijus, (un jo īpaši valsts atbalsta lietas N 83/2000, N 185/2000, N 657/02 un N 729/02), uzsverot, ka šajā gadījumā minēto kritēriju piemērošanas nosacījumi ir ievēroti.

(39) Itālijas iestādes arī vērš Komisijas uzmanību uz pamatnostādņu 3.4. punktu, kurā noteikts, ka tas, ka atbalsta pasākums visos aspektos neatbilst kādam no pieņēmumiem, kas paredzēti pašās pamatnostādnēs, neatbrīvo Komisiju no katra atsevišķa gadījuma izvērtēšanas, ņemot vērā Līguma 87., 88. un 89. pantā izklāstītos principus, Kopienas kopējo lauksaimniecības politiku un lauku attīstības politiku. Līdz ar to Itālijas iestādes uzskata šādi: ja Komisija atzina, ka 87. panta 2. punkta b) apakšpunkts ierosinātajam pasākumam nebija piemērojams, to vajadzēja atļaut, pamatojoties uz Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

(40) Itālijas iestādes apgalvo, ka ierosinātais pasākums ļautu cukurfabrikai daļēji kompensēt būtiskos zaudējumus, kas radušies cukura ražošanas pārtraukšanas dēļ sakarā ar pārstrādājamās izejvielas trūkumu 2001. un 2002. gada lielā sausuma periodā. Viena normāla cukurbiešu raža Sardīnijā ļautu pārstrādes uzņēmumam sasniegt ekonomisko līdzsvaru. Turklāt ierosinātais atbalsts, ko Itālijas iestādes atkārtoti kvalificē kā neparedzētu un ārkārtēju, ļautu pabeigt pārstrukturēšanas projektu, kurš tika uzsākts 1999. gadā, veicot lielus ieguldījumus rūpniecībā ([21]) un lauksaimniecībā (sk. Komisijas apstiprinātās Sardīnijas Operatīvās reģionālās programmas pasākumu Nr. 4.9.), dodot labumu visa reģiona ekonomiskajai attīstībai.

([20]) Skatīt vēstules par procedūras uzsākšanu 38. punktu.
([21]) Sk. 4. zemsvītras piezīmi.

(41) Itālijas iestādes uzskata atsauci uz *Sadam Eridania* grupas iekšējām attiecībām par neatbilstošu konkrētā gadījuma novērtēšanai. *Sadam Eridania* grupa un *FINBIETICOLA Spa*, ņemot vērā 2003. gada lielos pasīvus, 2003. gada decembrī veica uzņēmuma rekapitalizāciju, pārskaitot EUR 5 039 393 un tādējādi izpildot savas saistības attiecībā pret pārvaldīto sabiedrību, lai segtu parastos uzņēmējdarbības riskus, kas radušies sabiedrībai *Sadam ISZ* 2003. gadā (parasta pārvaldības/ražošanas gada apstākļos). Pēc šīs rekapitalizācijas *Sviluppo Italia*, valsts akcionārs, izstājās no uzņēmuma tāpēc, ka tas nepiedalījās rekapitalizācijā. Itālijas iestādes neuzskata, ka pārvaldītājai sabiedrībai saistībā ar rūpīgu grupas uzņēmējdarbības plānošanu varētu uzlikt par pienākumu, izmantojot grupas iekšējās finanšu plūsmas, kompensēt zaudējumus, ko radījis ārkārtējs un neparedzams notikums. Itālijas iestādes apgalvo, ka pārvaldītāju akcionāru atbildība ir jāierobežo līdz prasībām, kuras saistītas ar uzņēmuma darbību parastos apstākļos.

(42) Visbeidzot attiecībā uz atsauces laikposmu, kas noteikts kompensācijas aprēķināšanai, Itālijas iestādes uzskata, ka tās ir ievērojušas principus, kas minēti pamatnostādņu 11.3.2. punktā. Turklāt uzņēmuma faktiski ciesto zaudējumu (EUR 6 858 448) un ierosinātā atbalsta (EUR 3,5 miljoni) starpības summa izslēdz pārmērīgu kompensāciju. Itālijas iestādes piebilst, ka Komisija jau ir pieņēmusi tādas zaudējumu aprēķina metodes, kas atšķiras no tām, kuras norādītas pamatnostādnēs, ja pieņemtā metode nerada zaudējumu pārmērīgas kompensācijas risku ([22]).

(43) Itālijas iestādes pēc Komisijas pieprasījuma savās pēdējās vēstulēs 2008. gadā iesniedza papildu precizējumus. Konkrētāk, Itālijas iestādes iesniedza tādus datus (izteiktus tonnās) attiecībā uz cukura produkcijas apjomu, kas sniegti turpmākajā tabulā:

Gads	Villasoras cukurfabrikas produkcija	*Sadam* grupas produkcija.	*Sadam* grupas A + B kvotas	Iztrūkums/pārpalikums
1999./2000.	34 310,13	334 851,41	308 119,70	26 731,71
2000./2001.	26 608,50	290 403,52	298 910,30	– 8 506,78
2001./2002.	20 004,60	242 879,84	305 996,50	– 63 116,66
2002./2003.	11 007,06	283 729,55	290 072,50	– 6 342,95
2003./2004.	9 143,18	284 895,25	533 961,70	– 249 066,45
2004./2005.	9 520,30	341 327,21	540 996,50	– 199 669,29
2005./2006.	8 193,55	623 281,50	484 356,20	138 925,30

(44) Itālijas iestādes arī norādīja, ka Villasoras cukurfabrika bija pilnībā pārtraukusi savu darbību saistībā ar nozares pārstrukturēšanas procesu cukura TKO reformas dēļ. Šajā aspektā 2007. gada 30. aprīlī *Eridania Sadam* iesniedza Lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības politikas ministrijā "Villasoras cukurfabrikas pārstrukturēšanas projektu".

(45) Itālijas iestādes apgalvo, ka atbalstu, par kuru tika paziņots, varēs izmantot nozares un tā uzņēmuma pārstrukturēšanas procesā, kurš turpina darboties, lai saglabātu darba vietas un noieta tirgu Sardīnijas lauksaimniecības enerģētikas nozarei.

VI. **ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS**

Tirgus organizācija

(46) Attiecīgais pasākums ir atbalsts, kas piešķirams cukurfabrikai. Saskaņā ar 36. pantu Padomes 2006. gada 28. februāra Regulā (EK) Nr. 318/2006 par cukura tirgu kopīgu organizāciju ([23]) un saskaņā ar pirms tās pieņemtās Regulas (EK) Nr. 1260/2001 45. pantu produktiem, uz kuriem attiecas šī regula, piemēro EK līguma 87., 88. un 89. pantu. Līdz ar to uz atbalsta pasākuma nozari attiecas Kopienas noteikumi par valsts atbalstu.

([22]) Sk. valsts atbalstu N 661/01, 2003. gada 13. februāra Lēmums C(2003) 130 (OV C 68, 21.3.2003., 17. lpp.).
([23]) OV L 58, 28.2.2006., 1. lpp.

Valsts atbalsta aizliegums EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē

(47) Saskaņā ar Līguma 87. panta 1. punktu ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(48) Attiecīgais pasākums atbilst atbalsta definīcijai, kas norādīta Līguma 87. panta 1. punktā, ņemot vērā, ka atbalsts sniedz ekonomisku priekšrocību (neatmaksājamas finansiālas palīdzības veidā) vienam konkrētam uzņēmumam (Villasoras sabiedrībai *Sadam ISZ*), un tas tiek finansēts no valsts (reģionālajiem) līdzekļiem, kā arī minētais atbalsts var ietekmēt tirdzniecību. Turklāt no uzņēmuma *Sadam* datiem, ko tas iesniedza pēc procedūras uzsākšanas, izriet, ka tas darbojas ne tikai Itālijas tirgū, bet arī Kopienas iekšējā tirgū (skatīt iepriekš 31. punktu). Jebkurā gadījumā pat tad, ja cukura produkcija, kas tiek saražota Villasoras cukurfabrikā, ir paredzēta gandrīz vienīgi Sardīnijas tirgum, atbalsts var nostādīt mazāk izdevīgā stāvoklī šajā tirgū iespējamu konkurentu no citas dalībvalsts.

(49) Saskaņā ar Eiropas Kopienu Tiesas judikatūru kāda uzņēmuma konkurētspējas nostiprināšana, pamatojoties uz valsts atbalstu, parasti liecina par konkurences izkropļojumu attiecībā pret konkurējošiem uzņēmumiem, kuri šādu atbalstu nesaņem ([24]). Judikatūrā ir norādīts, ka atbalsta salīdzinoši nelielā nozīme vai atbalsta saņēmēja uzņēmuma salīdzinoši mērenais lielums *a priori* neizslēdz iespēju, ka tirdzniecība starp dalībvalstīm ir ietekmēta ([25]).

(50) Pasākums ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, ja tas rada šķēršļus importam no citām dalībvalstīm vai veicina eksportu uz citām dalībvalstīm. Noteicošais faktors ir tas, vai konkrētā pasākuma ietekmē Kopienas iekšējā tirdzniecība attīstās vai varētu attīstīties citādi.

(51) Ar produktu, uz kuru attiecas atbalsta shēma, tiek veikta tirdzniecība starp dalībvalstīm ([26]), un tādējādi tas ir pakļauts konkurencei.

(52) Turklāt cukura tirgu kopīgas organizācijas pastāvēšana, kā tas norādīts 46. punktā, liecina par cukura tirdzniecības apjomu Kopienā, kā arī vēlmi nodrošināt netraucētus konkurences apstākļus kopējā tirgū.

(53) Komisijas paziņojums par "Jaunajām pamatnostādnēm tāda valsts atbalsta novērtēšanai, kam ir ierobežota ietekme uz Kopienas iekšējo tirdzniecību", uz kuru atsaucās Itālijas iestādes (skatīt 37. apsvērumu), nav pieņemts un nevar atspēkot iepriekš minētos apgalvojumus.

(54) Tādējādi kritēriji attiecībā uz tirdzniecības ietekmi un konkurences izkropļošanu ir pilnībā izpildīti.

(55) Tāpēc šis pasākums ir valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

(56) EK līguma 87. panta 1. punktā paredzētais aizliegums nav absolūts. Lai ierosināto pasākumu varētu uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu, uz to jāattiecas kādai no Līguma 87. panta 2. un 3. punktā paredzētajām atkāpēm.

EK līguma 87. panta 2. punktā paredzētās atkāpes

(57) Itālijas iestāžu minētie EK līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumi, kas nosaka, ka ar kopējo tirgu ir saderīgs atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai citi ārkārtēji notikumi, nav piemērojami.

(58) Tā kā Līgums nesniedz terminu "ārkārtējs notikums" un "dabas katastrofas" definīciju, ir jāpārbauda, vai sausumu, kas skāra Sardīniju, var uzskatīt par dabas katastrofu Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Komisija 87. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētos jēdzienus "ārkārtēji notikumi" un "dabas katastrofas" pastāvīgi interpretē šaurā nozīmē.

(59) Šādas šauras interpretācijas nepieciešamību pastāvīgi ir apstiprinājusi Tiesa ([27]).

(60) Līdz šim Komisija par dabas katastrofām uzskatīja zemestrīces, lavīnas, zemes nogruvumus un plūdus. Pie ārkārtējiem notikumiem ir pieskaitāmi kari, iekšējas nekārtības vai streiki un ar dažām atrunām, kā arī atkarībā no to apmēriem, – lielas kodolkatastrofas vai avārijas rūpniecībā un ugunsgrēki, kas rada plašus postījumus.

(61) Tā kā ir sarežģīti paredzēt šādus gadījumus, Komisija turpinās izvērtēt priekšlikumus piešķirt atbalstu saskaņā ar 87. panta 2. punkta b) apakšpunktu, analizējot katru gadījumu atsevišķi un pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi šajā jomā. Šāda analīze ir īpaši nepieciešama saistībā ar atbalstu, kas skar tik sensitīvu nozari, kāda ir cukura nozare, kur ikviens intervences pasākums varētu būt pretrunā pasākumiem, ko paredzējusi tirgu kopīgā organizācija.

([24]) Tiesas 1980. gada 17. septembra spriedums lietā C-730/79, *Recueil*, 2671. lpp., 11. un 12. punkts.

([25]) Tiesas 1990. gada 21. marta spriedums lietā C-142/87, *Recueil*, I-959. lpp., 43. punkts un 1994. gada 14. septembra spriedums apvienotajās lietās C-278/92 un C-280/92, *Recueil*, I-4103. lpp., 40. līdz 42. punkts.

([26]) Cukura nozarē Kopienas iekšējās tirdzniecības apjoms ir ievērojams. 2002. gadā Itālija no citām dalībvalstīm (ES 15) importēja 366 539 tonnas cukura, turpretī eksportēja 37 564 tonnas cukura.

([27]) Tiesas 2004. gada 11. novembra spriedums lietā C-73/03 Spānija/Komisija, 37. punkts; Tiesas 2006. gada 23. februāra spriedums lietās C-346/03 un C-529/03 *Giuseppe Atzeni* un citi, 79. punkts.

(62) Komisijas pastāvīgā prakse ir uzskatīt, ka nelabvēlīgus laika apstākļus, piemēram, salu, krusu, ledu, lietu vai sausumu nevar atzīt par dabas katastrofām Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē (skatīt 2000.–2006. gada pamatnostādņu 11.3.1. punktu).

(63) Līdz šim sausums pat tad, ja tas ir liels, nekad nav bijis atzīts par dabas katastrofu Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē.

(64) Parasti ārkārtējam notikumam vismaz pēc savas dabas un ietekmes uz attiecīgajiem ražotājiem ir jābūt nepārprotami atšķirīgam no ierastās situācijas un apstākļiem, kādos tirgus darbojas.

(65) Itālijas iesniegtie dati ļauj secināt, ka sausums drīzāk ir hronisks, nevis ārkārtējs – kopš 1999. gada rudens (izņemot 2001. gada novembri) bija ilgs sausuma periods. 2001. un 2002. gadā nokrišņu līmenis bija zemāks par vidējo, bet ne ārkārtēji zems. Laikposmā no 1990.–2000. gadam bija trīs gadi, kad sausums tiešām bija lielāks (1994.–1995. gads, 1998.–1999. gads, 1999.–2000. gads). Kopš 1970. gada nokrišņiem ir vispārēja tendence samazināties ([28]).

(66) Cits aspekts, kas ļauj uzskatīt sausumu par hronisku, ir tas, ka ārkārtas situācija ūdens jomā Sardīnijā tika pasludināta 1995. gadā ([29]), un tā tika izbeigta 2004. gada 31. decembrī ([30]).

(67) Tas, ka cukurbiešu audzētājiem laikposmā no 1990. līdz 2002. gadam četras reizes tika piešķirts atbalsts, lai kompensētu zaudējumus, kas radušies sausuma dēļ, arī norāda uz to, ka sausums nebija ārkārtējs.

(68) Turklāt, ja ņem vērā ražošanas apjomu pēc 2001.–2002. gada laikposma (sk. tabulu 43. punktā), tas liecina, ka šajā laikposmā Villasoras cukurfabrikas produkcijas daudzums būtiski samazinājās, lai gan sausums šajā laikposmā netika novērots.

(69) Līdz ar to Itālijas iestāžu ierosināto atbalstu saskaņā ar šo juridisko pamatu nevar atļaut.

EK līguma 87. panta 3. punktā paredzētās atkāpes

(70) Ir jāpārbauda, vai ierosināto pasākumu var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu Līguma 87. panta 3. punkta nozīmē. Precīzāk ir jāpārbauda c) apakšpunkta to noteikumu atbilstība, ar kuriem saskaņā par saderīgu ar kopējo tirgu var uzskatīt atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāda nelabvēlīga iespaida uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm.

(71) Izmantojot iepriekš minēto atkāpi attiecībā uz lauksaimniecības nozari, Komisija, pirmkārt, pārbauda, vai ir piemērojama Komisijas 2003. gada 23. decembra Regula (EK) Nr. 1/2004 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu attiecībā uz valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu, pārstrādi un tirdzniecību ([31]). Ja šī regula nav piemērojama, Komisija pamatojas uz pamatnostādnēm.

(72) Šajā gadījumā Regula (EK) Nr. 1/2004 nav piemērojama, jo atbalsts ir paredzēts pārstrādes uzņēmumam saistībā ar zaudējumiem, ko radījuši nelabvēlīgi laika apstākļi, un tas ir gadījums, kas nav paredzēts minētajā regulā. Tātad Komisijai ir jāvērtē pasākums, pamatojoties uz pamatnostādnēm.

(73) Pamatnostādņu 11.2. punktā ir reglamentēts valsts atbalsts, kas paredzēts, lai kompensētu zaudējumus, kuri rodas dabas katastrofu vai ārkārtēju notikumu dēļ. Šis punkts turpmāk netiks apskatīts, jo uz to attiecas Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunkta piemērošana, kas jau ir izskatīta iepriekš.

(74) Pamatnostādņu 11.3. punktā ir reglamentēts valsts atbalsts, kas paredzēts, lai kompensētu lauksaimniekiem zaudējumus, kuri rodas nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ, piemēram, sala, lietus, ledus vai sausuma dēļ, tādu notikumu dēļ, kurus nevar uzskatīt par dabas katastrofām Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē.

(75) Ja šādi notikumi rada tādus zaudējumus lauksaimnieciskajai ražošanai vai lauksaimnieciskās ražošanas līdzekļiem, kas pārsniedz 20 % no normālas ražošanas apjoma mazāk labvēlīgos apgabalos un 30 % pārējos apgabalos, Komisija tos pielīdzina dabas katastrofām un atļauj piešķirt atbalstu lauksaimniekiem, lai kompensētu šos zaudējumus saskaņā ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

(76) Kopumā sausumu tiešām var pielīdzināt dabas katastrofai, kā tas tika izdarīts Lēmumā N 331/02 ([32]) to zaudējumu sliekšņa dēļ, kuri tika nodarīti lauksaimniekiem vai ražotāju organizācijām. Tomēr Komisija, kā tas norādīts vēstulē par procedūras uzsākšanu, vienmēr ir uzskatījusi, ka pamatnostādņu 11.3. punkta noteikumi nav piemērojami agrorūpnieciskās pārstrādes uzņēmumiem, jo, pēc tās domām, tiem piemīt elastība savas apgādes regulēšanā. Tas, protams, var ietvert izejvielu papildu izmaksas un/vai rentabilitātes samazināšanos, bet nevarētu būt par pamatu lauksaimnieciskajai ražošanai piemērojamo noteikumu tiešai attiecināšanai uz pārstrādes uzņēmumiem. Turklāt šī pieeja, kas ietverta pamatnostādņu 11.3.8. punktā, ir apstiprināta nesenajā

([28]) Datu avoti: *S.A.R., Le precipitazioni sulla Sardegna da Settembre 2001 ad Agosto 2002*.

([29]) Ministru padomes priekšsēdētāja 1995. gada 20. jūnija dekrēts "*Dichiarazione dello stato di emergenza*" saskaņā ar Likumu Nr. 225/92.

([30]) http://www.regione.sardegna.it/j/v/138?s=1&v=9&va=3&c=1219

([31]) OV L 1, 3.1.2004., 1. lpp.

([32]) Komisijas 2002. gada 2. septembra vēstule C(2002) 3211, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n331-02.pdf

Pirmās instances tiesas spriedumā ([33]).

(77) No tā izriet, ka lauksaimniecības pamatnostādņu 11.3. punkts izslēdz iespēju, ka ar kopējo tirgu būtu saderīgs tāds atbalsts, kas paredzēts, lai kompensētu agrorūpnieciskās pārstrādes uzņēmumiem zaudējumus, kuri rodas nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ.

(78) Itālijas iestādes savu argumentāciju daļēji pamatoja ar to, ka attiecīgajai cukurfabrikai nepiemīt elastība, lai regulētu savu apgādi, un līdz ar to, ņemot vērā ciešo saikni, kas pastāv starp cukurbiešu ražošanu un cukurfabriku, atbalsts cukurfabrikai bija jāpiešķir. Šajā saistībā Itālijas iestādes kā precedentus bija norādījušas vairākus Komisijas lēmumus: pirmo minēto lēmumu kopumu nevar uzskatīt par salīdzināmu, jo šie lēmumi attiecas uz notikumiem, kas kvalificēti kā dabas katastrofas (atbalsts N 729/02 ([34]) attiecas uz kompensācijām plūdu dēļ Francijas dienvidaustrumos) vai kā ārkārtēji notikumi (atbalsts N 83/2000 ([35]), kas attiecas uz piesārņojumu ar dioksīniem Beļģijā, lieta N 185/2000 ([36]), kurā tiek kompensēti zaudējumi, kas radušies aļģu ziedēšanas dēļ Adrijas jūrā Itālijā, un lieta N 657/02 ([37]), kas attiecas uz Beļģijas mežsaimniecības nozari, kura cieta zaudējumus pārmērīgas mizgraužu un sēņu savairošanās dēļ). Kā norādīts iepriekš, sausumu nevar uzskatīt par dabas katastrofu vai ārkārtēju notikumu, tāpēc gadījumus, uz kuriem attiecas minētie lēmumi, nevar uzskatīt par šim gadījumam līdzīgiem.

(79) Itālijas iestādes bija minējušas arī lēmumus N 745/2000 – C 4/01 ([38]) un N 331/02 ([39]). Šajos abos gadījumos Komisija secināja, ka sausumu var pielīdzināt dabas katastrofai tā radīto zaudējumu sliekšņa dēļ. Šajos divos gadījumos atbalsts tika piešķirts primārajiem ražotājiem un "*consorzi di bonifica*" [zemes ielabošanas apvienības]. Attiecībā uz minētajiem "*consorzi di bonifica*" Komisija secināja, ka tiem lauksaimniecības pamatnostādnes nepiemēro tāpēc, ka ūdens ir produkts, kas nav iekļauts Līguma I pielikumā.

(80) Tomēr šos "*consorzi di bonifica*" nevar pielīdzināt parastiem uzņēmumiem, kā tas ir attiecīgās cukurfabrikas gadījumā. "*Consorzi di bonifica*" ir autonomi valsts uzņēmumi, kas apsaimnieko izžuvušas zemes apgabalus. Viņi saņem maksājumus no lauksaimniekiem apmaiņā par apūdeņošanai piegādāto ūdeni. Šo atšķirību starp "*consorzi di bonifica*" un lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumiem apstiprināja arī tas, ka iepriekš minētajā lietā N 745/2000 – C 4/01 Komisija nolēma sākt procedūru par to atbalsta daļu, kas attiecās uz lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumiem un kooperatīviem, norādot, ka atbalstu šiem pārstrādes uzņēmumiem, piemērojot lauksaimniecības pamatnostādnes, nevar apstiprināt. Tā kā paziņojums par atbalstu turpmākajā gaitā tika atsaukts, nekādu galīgo lēmumu attiecībā uz šo lietu nepieņēma.

(81) Attiecībā uz grūtībām cukurfabrikai nodrošināt apgādi citur Itālijas iestādes izvirzīja argumentus, lai pierādītu grūtības, kas raksturīgas ikvienai cukurfabrikai, saistībā ar piegādes nodrošināšanu no cita, nevis sava cukurbiešu ražošanas rajona sakarā ar tādu līgumu sistēmu, kuri piesaista cukurbiešu audzētājus cukurfabrikām, sakarā ar attiecīgās cukurfabrikas atrašanos uz salas un cukurbiešu īso uzglabāšanas laiku. Tomēr šī neiespējamība nodrošināt piegādes no citiem avotiem izriet no Regulas (EK) Nr. 1260/2001, ar kuru ievieš līgumu sistēmu, starp cukurbiešu audzētājiem un cukurfabrikām. Pašas Itālijas iestādes norādīja, ka parastos apstākļos nav iespējams nodrošināt piegādes no citiem cukurbiešu ražošanas rajoniem, kas paredzēti citiem uzņēmumiem, nesamazinot šo uzņēmumu galīgās cukura produkcijas apjomu un tādējādi traucējot tiem sasniegt savas kvotas. Tādēļ tās norādīja, ka parasti reti izmanto iespēju nodrošināt piegādes cukurfabrikai no citiem, nevis ierastajiem ražošanas rajoniem.

(82) Tādējādi Itālijas iestāžu minētais arguments par to, ka uzņēmumiem nepiemīt elastība, iepriekš minētās Regulas (EK) Nr. 1260/2001 dēļ ir attiecināms uz ikvienu cukurfabriku, lai arī kāda būtu uzņēmuma atrašanās vieta. Tāpēc šāds arguments attiektos uz visiem pārstrādes uzņēmumiem, kuriem saikne ar ražotājiem ir raksturīga tā tirgus organizācijai, kurā tie darbojas. Šā argumenta pieņemšana būtu pretrunā lauksaimniecības pamatnostādņu striktai interpretācijai, kas tomēr jāsaglabā, jo tā attiecas uz izņēmumu no vispārējā noteikuma par atbalsta nesaderību.

([33]) Pirmās instances tiesas 2005. gada 14. decembra spriedums lietā T-200/04, 46. punkts: "No noteikumu redakcijas un vispārējās struktūras izriet, ka pamatnostādņu 11. punktā principā ir nošķirti lauksaimnieki un lauksaimnieciskā ražošana, no vienas puses, un pārstrādes uzņēmumi un pārstrādes darbība, no otras puses. Saskaņā ar šo punktu var apstiprināt vienīgi atbalstu to zaudējumu kompensēšanai, kas nodarīti lauksaimniekiem, veicot lauksaimniecisko ražošanu."

([34]) Komisijas 2003. gada 2. aprīļa vēstule C(2003) 910, galīgā redakcija, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n729-02.pdf

([35]) Komisijas 2000. gada 25. maija vēstule SG(2000) D/103852, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2000/n083-00.pdf

([36]) Komisijas 2000. gada 5. decembra vēstule SG(2000) D/108955, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/peche-2000/n185-00.pdf

([37]) Komisijas 2002. gada 6. decembra vēstule, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n657-02_fr.pdf

([38]) Komisijas 2001. gada 2. februāra lēmums, OV C 263, 19.9.2001., 16. lpp.

([39]) Komisijas 2002. gada 2. septembra vēstule C(2002)3211, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-2002/n331-02.pdf

(83) Līdz ar to Itālijas iestāžu ierosināto atbalstu saskaņā ar šo juridisko pamatu nevar atļaut.

(84) Kā atbalsta juridisko pamatu Itālijas iestādes bija norādījušas arī iepriekš minēto lauksaimniecības pamatnostādņu 3.4. punktu. Piemērojot šo punktu, Komisija visus atbalsta pasākumus, uz kuriem neattiecas lauksaimniecības pamatnostādnes, pārbauda, izskatot katru gadījumu atsevišķi, ņemot vērā Līguma 87., 88. un 89. pantā noteiktos principus, Kopienas kopējo lauksaimniecības politiku un lauku attīstības politiku. Kā norādīts iepriekšējos punktos, attiecīgie atbalsta pasākumi (tāds atbalsts pārstrādes uzņēmumiem, kura mērķis ir kompensēt zaudējumus, ko nodarījuši nelabvēlīgi laika apstākļi) ir īpaši aprakstīti pamatnostādņu 11.3. punktā, saskaņā ar kuru par tiem atbalstu piešķirt nevar, tāpēc 3.4. punkts nav piemērojams.

(85) Pilnīgas skaidrības labad Komisija pārbauda, vai šajā gadījumā nav piemērojamas grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes. Pirmais nosacījums, lai varētu saņemt atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, ir tāds, ka attiecīgais uzņēmums būtu jāuzskata par grūtībās nonākušu uzņēmumu Pamatnostādņu attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ([40]) nozīmē. No Komisijas rīcībā esošās informācijas neizriet, ka laikā, kad tika paziņots par atbalstu, uzņēmums būtu nonācis grūtībās iepriekš minēto pamatnostādņu nozīmē. Vienīgā zināmā norāde uz grūtībām ir tas, ka bija nepieciešama rekapitalizācija 2003. gada lielo pasīvu dēļ. Privātie akcionāri iejaucās, lai 2003. gada decembrī veiktu uzņēmuma rekapitalizāciju, tādējādi visu valsts atbalstu novirzot pārmērīgai pārstrukturēšanai. Turklāt uzņēmums jau ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu, kuru Komisija apstiprināja 1999. gadā ([41]). Tā kā pēc pārstrukturēšanas laikposma beigām ir pagājuši mazāk nekā desmit gadi, saskaņā ar glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.2.3. punktā minēto atbalsta vienreizējas piešķiršanas principu nekādu jaunu pārstrukturēšanas atbalstu nevar piešķirt. Jebkurā gadījumā Komisija vēlas uzsvērt, ka, lai īstenotu pienākumu sadarboties ar Komisiju, attiecīgajai dalībvalstij jāiesniedz visi pierādījumi, kas pēc to būtības ļautu šai iestādei pārbaudīt, vai ir ievēroti tās atkāpes nosacījumi, ko dalībvalsts ir lūgusi izmantot ([42]). Šajā gadījumā Itālijas iestādes nekad nav norādījušas uz glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu piemērošanu, kā arī nav iesniegušas nevienu dokumentu, kas ļautu Komisijai izskatīt informāciju saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, kaut arī Komisija sniedza informatīvus norādījumus lēmuma par procedūras uzsākšanu 44. apsvērumā.

Pārējās šaubas, kas radušās Komisijai procedūras uzsākšanas laikā

(86) Informācija, kas bija Komisijas rīcībā procedūras uzsākšanas laikā, šķiet, parādīja, ka sabiedrība *Sadam ISZ* un sabiedrības, jo īpaši *SAM* un *FINBIETICOLA Spa*, kurām tā tieši vai netieši pieder, būs spējīgas pārciest šā uzņēmuma rentabilitātes samazināšanos.

(87) Tā kā procedūras laikā sabiedrība *Sadam ISZ* pilnībā pārgāja *Eridania Sadam* kontrolē, Komisija atzīmē, ka, ņemot vērā lielās investīcijas, kas piešķirtas saistībā ar 1990./2000. gadā uzsākto pārstrukturēšanas projektu un 2003./2004. gadā veikto rekapitalizāciju, pārvaldītāja sabiedrība varēja izpildīt savas saistības attiecībā uz pārvaldīto uzņēmumu, ļaujot tam turpināt savu darbību. Līdz ar to, kā norādīts 75. apsvērumā, nešķiet, ka uzņēmums ir nonācis grūtībās, tādējādi glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes nav piemērojamas.

(88) Lēmumā par procedūras uzsākšanu papildus tika arī norādīts, ka pat tad, ja pamatnostādņu 11.3. punktā minēto kompensācijas principu varētu atzīt par piemērojamu attiecībā uz sabiedrību *Sadam ISZ* (kas šajā procedūras posmā nav tāds gadījums), Itālijas iestāžu izvēlētā atsauces laikposma dēļ atbalsta aprēķins nebūtu bijis pareizs. Tā kā atzīts, ka pamatnostādņu 11.3. punkts nav piemērojams iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ, nav jāizskata šīs pēdējās šaubas, kas paustas lēmumā par procedūras uzsākšanu.

VII. **SECINĀJUMS**

(89) Komisija, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uzskata, ka valsts atbalsts EUR 3,5 miljonu apmērā, ko Itālija plāno piešķirt Villasoras cukurfabrikai, kura pieder sabiedrībai *Sadam ISZ*, nav saderīgs ar kopējo tirgu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts EUR 3,5 miljonu apmērā, ko Itālija plāno piešķirt Villasoras cukurfabrikai, kura pieder sabiedrībai *Sadam ISZ*, nav saderīgs ar kopējo tirgu.

([40]) OV C 288, 9.10.1999., 2. lpp.
([41]) Komisijas 2000. gada 19. maija vēstule SG(2000) D/103781, http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/agriculture-1999/n157-99.pdf
([42]) Tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedums lietā T171/02 *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, *Recueil*, II-2123. lpp., 129. punkts.

Tādēļ minētā atbalsta īstenošana nav atļauta.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.

Briselē, 2008. gada 16. jūlijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Mariann FISCHER BOEL